

1958 Türkiye Millî Sanayi Sergisi

• MİLLÎ SANAYİMİZİN BUGÜNKÜ ÇEHRESİ

• HUSUSİ VE DEVLET SEKTÖRÜNÜN ERİŞTİĞİ MERHALE

Memleketimizde bilhassa son dokuz yıl zarfında sanayi sahasında kaydedilen ilerlemeleri gösteren ve bu sahada neier yapmaya muktedir olduğumuzu toplu bir şekilde belirten Türkiye Millî Sanayi Sergisi, 6 Ekim 1958 günü saat 16 da yapılan bir merasimle halkın ziyaretine açılmıştır. Memleketimizde ilk defa meydana getirilen bu sergiden maksat, sanayi sahasında milletin emeği ile millete ait sermayenin âlet ve vasıtaya kavuşması ve böylece modern ilim tekniğinin vatan sathındaki tatbikatının yani millî sanayimizin eriştiği merhalenin, bugünkü çehresini tam ve toplu olarak ifade etmektir.

Sergide teşhir edilen hususi ve devlet sektörüne ait sanayi mamulleri, Birleşmiş Milletler'in imalât sanayiine uygun olarak yapılmış olduğu tasnife göre yirmi imalât sanayii grubu halinde muhtelif pavyon ve standlar içerisine toplanmıştır. Bu sanayi grupları şunlardır:

Gıda maddeleri sanayii, içki sanayii, tütün sanayii, mensucat sanayii, giyim eşyası sanayii, kereste mamulleri sanayii, mobilya ve mefruşat sanayii, selüloz ve kâğıt sanayii, matbacılık ve neşriyat sanayii, deri ve deri mamulleri sanayii, kauçuk sanayii, kimyevi maddeler sanayii, maden kömürü ve petrol müstakları sanayii, taş, toprak, cam, çini mamulleri sanayii, maden izabesi ve madenî kaba mamuller sanayii, madenî eşya sanayii, makine sanayii, elektrik makineleri sanayii, nakil vasıtaları sanayii ve diğer sanayi kolları.

Sergide bunların dışında kalan maden, enerji, P T T, münakale, turizm işletme ve hizmetleri de ayrıca yer almış bulunmaktadır. Bunlardan başka bir danışma bürosu, bir lokanta ve büfe, Maçka ile Sergi Sarayı arasında, Türk yapısı bir teleferik, sergiyi gezenlere eğlenceli vakit geçirtmek için bir luna park, sanayimizin kalkınmasını gösteren bir sinema ve televizyon ile konser, defile gibi çeşitli sanat gösterileri düzenlenecek bir Açık hava Tiyatrosu bulunmaktadır.

Sergi takriben 4 milyon T.L. na mal olmuştur. Devletin iştirak nisbeti % 15, hususi

teşebbüsünki ise % 85 dir. İzabe gibi şubelerde devletin iştiraki % 100 dür. Mensucatta Sümerbank % 30, hususiler % 70, kimya sanayinde devlet % 20, hususiler % 80 nisbetinde iştirak etmişlerdir. Tamamen hususi teşebbüsler: İlaç sanayii, kauçuk, plâstik, madenî eşya, konfeksiyon, mobilya, ziynet v.s. dir.

70 bin metrekare yer üzerine kurulan Türk Millî Sanayi Sergisi, kalkınmamızı, son senelerde sanayideki başarılarımızı ve yükselen işgücünü düne ve yarına göre mukayeseli olarak birarada göstermektedir. Bütün sanayi kalkınmamızı iyi bir şekilde aksettirmek için, sanatkarlar da pavyonları modern pano ve heykellerle süslemişlerdir. Modern mimari ve resim sanatı bu sergide ilk defa yer almaktadır. Modern sanatın bâriz vasıflarından zıt ve göze çarpan renkler bütün dekorasyonda görülmektedir. Girişte yer alan ve Serginin her tarafından görünen ve Serginin sembolünü teşkil eden amblemi, sanayi kalkınmamızın bir sanat eseri olarak tam bir ifadesini teşkil etmektedir. Bu sembol, 10 cm kutrunda bir kaideye oturtulmuştur. 32,5 metre yüksekliğinde ve 7,5 ton ağırlığında olup Karabük yapısıdır. Amblemen giriş kapısı cephesinin hemen altındaki satıhta Atatürk'ün imzasını taşıyan şu ibare görülmektedir: "Endüstrileşmek en büyük millî dâvalarımızın arasında yer almaktadır."

Sergi'de Karayolları Pavyonu da bulunmaktadır. Yol işlerinin yürütülmesi ve inkişaf ettirilmesi, Yol Yapım Fen Heyeti Müdürlüğüne tevdi edilmiştir. 1950 de yapılan Devlet Yolları 1273 km. iken, bu rakam 1957 de 5313 km. ye yükselmiştir. Asfalt Fen Heyeti Müdürlüğü de çalışmalarına hızla devam etmektedir. 1949 yılında 2500 ton bitümlü madde sarfıyla 158 km. asfalt yol yapılmıştır. 1956 yılında bu rakam 10 misli artmış ve 37.000 ton bitümlü madde sarfıyla 1510 km. asfalt yol inşa edilmiştir.

Karayolları Umum Müdürlüğü'nün Akköprü Merkez Atelyesinde 70 makine mühendisi, tekniker ve ustabaşı çalışmaktadır. 16 milyon lira kıymetindeki bu imalât kendi çapında muazzam bir döviz tasarrufu sağlamıştır. Bu atelyede lâstik tekerlekli kompaktör silindirler, büz kalıpları, keçi ayakları, elek makinesi ve konveyörleri, kar bıçakları, yol süpürgeleri, relay tankları, asfalt distribütörleri, muhtelif tonlarda asfalt-depolama tankları gibi imalatı